

ANALIZA IMPACTULUI DE REGLEMENTARE (AIR)

efectuată la proiectul de Hotărâre a Consiliului de Administrație ANRCETI privind reglementarea accesului către numerele independente de locație

I. INTRODUCERE

Analiza preliminară a impactului de reglementare (în continuare AIR) pentru proiectul hotărârii Consiliului de Administrație a Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (Agenția/ANRCETI) privind reglementarea accesului către numerele independente de locație a fost elaborată în vederea executării art.13 din Legea nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

În procesul de analiză au fost utilizate prevederile din Hotărârea Guvernului nr.1230 din 24 octombrie 2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare

Prezenta analiză a impactului de reglementare prezintă argumentarea în ceea ce privește necesitatea reglementării accesului către numerele independente de locație, având în vedere impactul acestuia asupra furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice și al utilizatorilor finali.

II. SCOP ȘI OBIECTIVE

Prin elaborarea proiectului menționat se urmărește înlăturarea barierelor structurale și concurențiale, promovarea concurenței echitabile în calea furnizării serviciilor și/sau rețelelor de comunicații electronice și a infrastructurii asociate, prevenirea acțiunilor ce au ca obiectiv sau pot avea ca efect distorsionarea sau restrângerea concurenței în domeniul comunicațiilor electronice.

Obiectivele reglementării sunt următoarele:

- crearea unor condiții adecvate pentru apariția și dezvoltarea serviciilor noi, promovarea eficienței și a concurenței echitabile pe piața interconectării rețelelor și a serviciilor;
- înlăturarea barierelor structurale în calea furnizării serviciilor independente de locație și prevenirea acțiunilor ce pot avea ca efect compromiterea lor;

- asigurarea intereselor utilizatorilor finali vizînd accesul la servicii de comunicații electronice mai avantajoase din punct de vedere al flexibilității și prețurilor;
- reducerea costurilor pentru utilizatori, ca urmare a introducerii de noi servicii bazate pe tehnologii IP;
- crearea de motivație pentru furnizorii tradiționali de a dezvolta servicii noi și de a eficientiza activitatea;
- asigurarea unor tarife transparente pentru utilizatori, rezonabile și nediscriminatorii;
- dezvoltării pieței serviciilor publice de comunicații electronice;
- armonizarea bazei normative cu normele Uniunii Europene.

III. DEFINIREA PROBLEMEI

CIRCUMSTANȚE ȘI JUSTIFICAREA INTERVENȚIEI

Reieșind din necesitatea dezvoltării serviciilor de comunicații electronice (voce) de alternativă, prin Ordinul Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor nr.117 din 24.12.2008 a fost modificat Planul Național de Numerotare, prin care au fost alocate numere independente de locație de forma „30XXXXXX” și „38XXXXXX” pentru furnizarea serviciilor de comunicații electronice independente de locație.

Stabilirea unui bloc de numere pentru utilizarea acestora la furnizarea serviciilor VoIP atrage după sine necesitatea de a fi stabilit de către ANRCETI cadrul normativ și de reglementare a utilizării acestor numere. În acest sens ANRCETI elaborează condițiile de licențe individuale de utilizare a acestor numere și a elaborat proiectul de Hotărîre *privind reglementarea accesului către numerele independente de locație*.

Proiectul dat de hotărîre va prevedea reglementarea accesului către numerele independente de locație prin prisma stabilirii unor limite tarifelor cu amănuntul pentru apeluri către numerele independente de locație precum și prețurilor pentru terminare în propria rețea a apelurilor către numerele independente de locație.

Stabilirea unor limite tarifelor cu amănuntul pentru apeluri către numere independente de locație este evidentă. Astfel, furnizorii istorici (care se află pe piață de mai mult timp și au cote importante pe piața cu amănuntul) au motivație să stabilească tarife descurajatoare (înalte) pentru apelurile pe care le fac abonații proprii către aceste numere. Prin urmare pe abonați îi costă scump să apeleze aceste servicii și ele devin

neatrăgătoare. Aceasta duce la cerere slabă față de servicii independente de locație și, prin urmare, la compromiterea lor. Este exemplul Austriei, care nu a stabilit plafoane tarifare pentru asemenea tarife, furnizorii istorici au stabilit tarife înalte și serviciile date au fost compromise.

Pe de altă parte, plafonarea nu trebuie să încalce dreptul furnizorilor de a-și putea recupera costurile prin tarife. Astfel, prezumându-se că tarifele pentru apeluri naționale către numere geografice (de ex. numere fixe de Chișinău, Bălți, Telenești, etc) asigură acoperirea costurilor furnizorului, există temei să considerăm că plafonarea în funcție de aceste tarife va asigura că furnizorii istorici nu sunt lezați.

O altă problemă potențială ce trebuie evitată este stabilirea unor prețuri majorate (în raport cu costurile) pentru terminare în rețeaua ce oferă serviciile independente de locație. Furnizorii, indiferent dacă aceștia sunt de telefonie fixă, mobilă sau de altă natură, au în mod natural poziție dominantă pe piața (100% din piață) terminării în proprie rețea și au suficientă motivație să majoreze aceste prețuri pentru a pasa concurenților sarcina de acoperire a costurilor. Aceasta impune necesitatea orientării la costuri a prețurilor de terminare. Pe de altă parte, plafonarea prețurilor de terminare spre numere independente de locație se intenționează pentru a preveni dezechilibre legate de existența unor plafoane la tarifele cu amănuntul pe fundalul unor costuri majorate pentru terminare.

Un caz mai specific este situația când furnizorii de numere independente de locație sunt tentați să stabilească prețuri pentru terminare extrem de înalte și să împartă venitul cu utilizatorii numerelor – situație specifică pentru serviciile premium-rate. Astfel s-a întâmplat în Marea Britanie ca urmare a nereglementării prețurilor cu ridicata de terminare. Ca urmare a unor asemenea practici, se creează situația că pentru utilizatori nu sunt transparente (bine cunoscute) tarifele pentru apeluri către asemenea numere și se descurajează consumul sau apar situații dese de conflict din cauza sumelor majorate în facturi.

Agenția prevede că în viitor serviciile independente de locație vor fi furnizate prin utilizarea tehnologiilor VoIP (care înlocuiește tehnologiile tradiționale de telefonie fixă și mobilă).

Cele mai cunoscute protocoale de semnalizare sunt: Session Initiation Protocol (SIP), H.323, Megaco și MGCP, precum și protocoale proprii, cum cel utilizat de Skype.

Telefonia VoIP oferă utilizatorilor noi posibilități de comunicare și le reduce substanțial costurile. De asemenea și pentru operatori, VoIP oferă reduceri substanțiale în costuri..

Telefonia VoIP permite utilizatorului să efectueze apeluri telefonice din diferite medii (telefoane tradiționale, smartphon-uri, telefoane VoIP, PC sau Internet, programe-client, etc) către mediul Internet sau către orice număr de telefon. Pentru ca comunicațiile între rețelele tradiționale de telefonie fixă, mobilă și cele IP să poată fi posibile, sunt utilizate numere din numerotație telefonică tradițională.

Costurile apelurilor în astfel de rețele sunt simțitor mai mici decât costurile apelurilor în rețele fixe. Din acest considerent se intenționează plafonarea prețurilor prin compararea cu terminarea locală în rețele fixe. Aceasta ar face previzibile costurile pentru apeluri la numere independente de locație, iar tarifele pentru utilizatori – transparente, clare și previzibile. Prin aceasta vor fi protejați consumătorii de abuzuri ale furnizorilor.

Reglementările propuse, în viziunea ANRCETI, vor asigura cadrul reglementar utilizării numerelor independente de locație și va stimula dezvoltarea serviciilor respective pe piața de comunicații electronice din Republica Moldova.

DEFINIREA PROBLEMEI

Problema generală este cauzată de existența pe piața comunicațiilor electronice a unor tarife nereglementate aferente numerele independente de locație. Insuficiența unui cadru de reglementare a accesului către numerele independente de locație poate cauza dezechilibre pe acest segment de piață. Astfel, stabilirea de către furnizori a unor prețuri demotivante ar putea acționa în calitate de barieră structurală semnificativă în măsură să distorsioneze competiția.

În acest sens, și pentru îndeplinirea prevederilor Legii comunicațiilor electronice, ANRCETI are obligația de a elabora reglementări și sau de a revedea pe cele vechi pentru a asigura un mediu de concurență eficient. Astfel, este necesar un proiect al hotărârii Consiliului de Administrație ANRCETI privind reglementarea accesului către numerele independente de locație care să asigure:

- Promovarea concurenței în furnizarea rețelelor, a infrastructurii asociate și a serviciilor de comunicații electronice;
- Promovarea nediscriminării în tratarea furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice;

- Prevenirea acțiunilor ce au ca obiectiv sau pot avea ca efect distorsionarea sau restrângerea concurenței în domeniul comunicațiilor electronice;
- Asigurarea intereselor utilizatorilor finali vizînd accesul la servicii de comunicații electronice mai avantajoase din punct de vedere al flexibilității și prețurilor;

IV. COSTURILE MAJORE ȘI BENEFICIILE ANTICIPATE ALE INTERVENȚIEI STATULUI

Beneficiile acțiunii de reglementare a accesului către numerele independente de locație

Beneficiile economice:

- Excluderea veniturilor de monopol și situațiilor de protejare neloială a pozițiilor sale de piață de către furnizorii tradiționali;
- Reducerea prețului serviciilor furnizate către numerele independente de locație
- Creșterea traficului ca urmare a scăderii prețurilor;
- Transparența tarifelor pentru utilizatori, ceea ce va provoca consumul și venitul din aceste servicii să crească;
- Dezvoltarea noilor tehnologii și servicii va duce la dezvoltarea accesului în bandă largă, ceea ce va impulsiona dezvoltarea economică a țării
- Crearea de presiune concurențială asupra furnizorilor tradiționali și motivarea acestora de a investi în tehnologii și servicii noi, de a-și eficientiza activitatea, prin urmare va duce la reducerea costurilor de producție,

Costurile acțiunilor de reglementare a accesului către numerele independente de locație

Costurile de implementare:

- Costurile de implementare sunt ne semnificative, deoarece toți furnizorii de comunicații electronice sunt capabili să ofere aceste servicii, la aceste condiții, fără costuri suplimentare esențiale.

V. GRUPURILE DE INTERESE

Impactul noilor reglementări care vor fi introduse prin proiectul hotărârii Consiliului de Administrație ANRCETI privind reglementarea accesului către numerele

independente de locație vor fi resimțite în măsuri diferite și adverse de câteva părți interesate.

- 1) furnizorii tradiționali de servicii de telefonie fixă și mobilă (dar mai ales - fixă);
- 2) furnizorii alternativi de telefonie fixă;
- 3) furnizorii de acces în bandă largă;
- 4) utilizatori finali de servicii de telefonie, mai ales utilizatorii avansați în consum de servicii ale societății informaționale

VI. EVALUAREA ABORDĂRILOR ALTERNATIVE

În urma definirii problemei și scopului/obiectivelor au fost identificate 3 opțiuni. În tabelul de mai jos au fost expuse posibilele avantaje și dezavantaje pentru fiecare opțiune:

- Opțiunea 1 – „A nu face nimic”
- Opțiunea 2 – Reglementarea clasică, aprobarea proiectului hotărârii Consiliului de Administrație ANRCETI privind reglementarea accesului către numerele independente de locație.

Alternativa	Posibile avantaje	Posibile dezavantaje
1. A nu face nimic	Nu au fost identificate	<ol style="list-style-type: none"> 1. Existența unor bariere concurențiale semnificative; 2. Prezența unor tarife discriminatorii, demotivante și iraționale; 3. Prețuri înalte suportate de utilizatorii finali. 4. Blocarea noilor servicii de furnizorii tradiționali 5. Tarife netransparente pentru utilizatorii finali
2. Reglementarea clasică – aprobarea proiectului hotărârii Consiliului de	<ol style="list-style-type: none"> 1. Înlăturarea barierelor structurale în calea furnizării rețelelor, a infrastructurii asociate și a serviciilor de comunicații electronice; 	Nu au fost identificate

Administrație ANRCETI privind reglementarea accesului către numerele independente de locație	<p>2. Prevenirea acțiunilor ce au ca obiectiv sau pot avea ca efect distorsionarea sau restrângerea concurenței în domeniul comunicațiilor electronice;</p> <p>3. Utilizatorii finali vor beneficia de plinele avantaje pe care le oferă competiția atât în termeni de reducere a prețurilor, creșterii varietății și disponibilității serviciilor, cât și în termeni de creștere a eficienței operaționale ale furnizorilor.</p> <p>4. Dezvoltarea unei societăți calitativ noi, a unei economii bazate pe cunoștințe.</p> <p>5. Asigurarea unui mediu pentru tarife transparente și previzibile</p>	
---	---	--

OPȚIUNEA 1

Opțiunea 1 nu prevede realizarea din partea statului a unor măsuri și acțiuni. Pe segmentul accesului către numerele independente de locație va persista riscul sporit a existenței unor bariere structurale semnificative în calea furnizării rețelelor, a infrastructurii asociate și a serviciilor de comunicații electronice. Cu toate acestea situația riscă a se schimba, deoarece furnizorii vor avea posibilitatea stabilirii unor prețuri demotivante ceea ce va conduce la dezechilibre pe acest segment de piață. Utilizatorii finali nu vor beneficia de plinele avantaje pe care le oferă competiția atât în termeni de reducere a prețurilor, creșterii varietății și disponibilității serviciilor, cât și în termeni de creștere a eficienței operaționale ale furnizorilor.

În cazul acestei opțiuni nu sunt prevăzute careva beneficii esențiale, atât sociale cât și economice..

OPȚIUNEA 2

Opțiunea prevede elaborarea proiectului hotărârii Consiliului de Administrație ANRCETI privind reglementarea accesului către numerele independente de locație. Prin elaborarea proiectului menționat se stabilesc reguli clare de joc în ceea ce privește tarifele existente pe acest segment de piață.

VII. ANALIZA COST-BENEFICIU

Accesul către numerele independente de locație are un impact major asupra dezvoltării pieței serviciilor publice de comunicații electronice prin implementarea serviciilor convergente voce - date bazate pe tehnologii avansate cu aplicarea protocoalelor VoIP.

Se presupune că în cazul opțiunii „a nu face nimic”, furnizorii alternativi se vor confrunta în continuare cu limitări a accesului către numerele independente de locație din partea furnizorilor tradiționali, fapt care va scădea gradul de atractivitate a acestor servicii și le va compromite.

În cazul opțiunii 2, se presupune o eventuală micșorare a prețului pentru utilizarea serviciilor VoIP, ceea ce va asigura utilizatorii finali cu servicii de comunicații electronice mai avantajoase din punct de vedere al flexibilității și prețurilor în termeni de creștere a eficienței operaționale ale furnizorilor și a creșterii investițiilor în infrastructură.

VIII. STRATEGIA DE CONSULTANȚĂ

În procesul de consultări s-a ținut cont de cei asupra cărora documentul normativ va avea impact precum și de tehnica de elaborare a actelor legislative și normative existentă în Republica Moldova.

Proiectul Hotărârii va fi expus pentru consultare publică pe pagina de Internet a ANRCETI: www.anrceti.md, solicitându-se publicului de a-și expune propunerile și comentariile asupra acestui proiect.

Totodată proiectul Hotărârii va fi propus spre consultare și Grupului de lucru din cadrul Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

IX. IMPLEMENTARE

Implementarea proiectului hotărârii Consiliului de Administrație ANRCETI privind reglementarea accesului către numerele independente de locație este atribuită Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.

X. MONITORIZAREA

Orice acțiune realizată trebuie monitorizată pentru măsurarea eficienței acesteia.

Monitorizarea implementării Proiectului Hotărârii Consiliului de Administrație ANRCETI privind reglementarea accesului către numerele independente de locație și evaluarea eficacității aplicării acestui Proiect va fi în sarcina Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.

XI. CONCLUZII

În urma analizei anterioare putem menționa că opțiunea II va oferi cele mai mari beneficii și avantaje economice, politice și sociale. Astfel, se optează pentru varianta nr.II, care răspunde criteriului de planificare a unei reglementări bune, clare pentru utilizatori.

Implementarea prevederilor prezentului Proiect va conduce la reducerea barierelor structurale în calea dezvoltării eficiente a concurenței, reducerea costurilor apelurilor, transparența și predictibilitatea tarifelor pentru utilizatori. Dezvoltarea acestor servicii va contribui la creșterea gradului de utilizare a serviciilor de acces în bandă largă, va contribui la re tehnologizarea sectorului de comunicații electronice și eficientizarea furnizorilor tradiționali, contribuind la dezvoltarea unei societăți calitativ noi, dezvoltarea piețelor de comunicații electronice întru binele utilizatorilor, economiei naționale și societății.

XII. RECOMANDĂRI

Reieșind din cele expuse în prezenta AIR preliminară, este recomandată opțiunea II, adică aprobarea Proiectului Hotărârii Consiliului de Administrație ANRCETI privind reglementarea accesului către numerele independente de locație, întrucât aceasta oferă cele mari avantaje, și nu prezintă careva impact neproportional asupra unei categorii de populație sau întreprinzători.